

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

www.avp.ro

Telefon +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Rezultatul demersurilor întreprinse de instituția Avocatul Poporului în cadrul sesizării din oficiu referitoare la populația României

La data de 6 octombrie 2020, instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu cu privire la respectarea dreptului la informație, prevăzut de art. 31 din Constituție, prin prisma informațiilor publicate de **Organizația Mondială a Sănătății**, din care rezulta că **populația țării noastre este de 19.778.000 locuitori**.

Totodată, din datele **Institutului Național de Statistică**, reieșea că **populația după domiciliu, la 1 ianuarie 2020, a ajuns la 22.175.000 persoane**, iar, potrivit informațiilor postate pe site-ul **Autorității Electorale Permanente**, referitoare la numărul total de alegători înregistrați pentru alegerile locale desfășurate la data de 27 septembrie 2020, **numărul total de cetățeni cu drept de vot înscriși în Registrul electoral la data de 25 august 2020 este de 19.004.986**.

În acest context, ne-am adresat Institutului Național de Statistică, Autorității Electorale Permanente și Ministerului Afacerilor Interne, supunând atenției situația sesizată și solicitând informații detaliate cu privire la acest subiect.

Autoritatea Electorală Permanentă - AEP ne-a adus la cunoștință faptul că numărul total al cetățenilor cu drept de vot, înscriși în Registrul electoral la data de 9 octombrie 2020, este de 18.984.278, din care 18.243.397 de persoane au domiciliul sau reședința în țară, iar 740.881 au domiciliul în străinătate și sunt posesori de pașaport CRDS.

AEP a precizat că potrivit prevederilor art. 35 alin. (1) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, *înscrierea în Registrul electoral a cetățenilor români care au împlinit sau împlinesc vârsta de 18 ani până în ziua alegerilor inclusive se face, din oficiu, de către Autoritatea Electorală Permanentă, pe baza comunicării Direcției pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date*. Frecvența de comunicare a datelor este lunară în perioada electorală și la aproximativ 3 luni în afara perioadei electorale. De asemenea, conform dispozițiilor art. 46 alin. (1) din Legea nr. 208/2015, *Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date din cadrul Ministerului Afacerilor Interne comunică Autorității Electorale Permanente, conform formatului și termenelor stabilite prin protocol, datele prevăzute la art. 33 alin. (1) lit. a)-j) și alin. (3), cazurile de interdicere a exercitării drepturilor electorale și cazurile de punere sub interdicție, actualizări intervenite în datele personale ale cetățenilor români cu drept de vot și informații privind persoanele decedate, respective cele cu mențiuni de deces, înregistrate în Registrul național de evidență a persoanelor*.

Institutul Național de Statistică - INS ne-a comunicat că în statisticile oficiale, sunt disponibili doi indicatori privind populația, respectiv: **populația rezidentă** (reprezentând totalitatea

persoanelor cu cetățenie română, străini și fără cetățenie, care au reședința obișnuită pentru o perioadă de cel puțin 12 luni pe teritoriul României) și **populația după domiciliu** (reprezentând numărul persoanelor cu cetățenie română și domiciliul pe teritoriul României, delimitat după criterii administrativ-teritoriale). Spre deosebire de populația după domiciliu, în populația rezidentă sunt incluse persoanele care au imigrat în România, dar sunt excluse persoanele care au emigrat din România, pentru o perioadă mai mare de 12 luni. Așadar, populația după domiciliu reprezintă populația *de jure* care poate să includă și emigranții. **La 1 ianuarie 2020, populația după domiciliu a fost de 22.174.693 persoane, iar populația rezidentă a fost de 19.317.984 persoane.** Prin urmare, populația României *după domiciliu*, la data de 1 ianuarie 2020, a fost de 22.174.693 persoane, iar cu vârsta de 18 ani și peste, a fost de 18.259.276 persoane. INS a menționat că, periodic, o dată la 10 ani, *se măsoară populația rezidentă*, prin recensământul populației și locuințelor, iar la ultimul recensământ, ce a avut loc în anul 2011, populația rezidentă a fost de 20.121.641 persoane.

În completarea celor comunicate și ca urmare a aspectelor rezultate în cadrul întâlnirii din data de 5 noiembrie 2020, cu președintele INS, domnul Tudorel Andrei, INS a precizat că recensământul populației și locuințelor din runda 2021 este organizat ca *un recensământ combinat*, în care se folosesc date din surse administrative, colectarea on-line de la populație (prin auto-recenzare) și interviuri față-în-față cu recenzorii, asistate de tablete (pentru persoanele care nu se vor auto-recenza). INS a transmis că, în urma discuțiilor avute, majoritatea autorităților, instituțiilor publice și furnizorilor de date și-au declarat deschiderea pentru cooperarea cu INS, în vederea comunicării informațiilor solicitate. De asemenea, INS menționează că a întreprins demersuri pentru accesarea bazelor de date *din surse private* (companii de telefonie), însă aceste demersuri *nu au fost încununare de succes*, dar speră să poată colecta date de la furnizorii de servicii de comunicații electronice, prin intermediul ANCOM.

Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (DEPABD) ne-a adus la cunoștință că *nu ține evidența persoanelor cu drept de vot*, ci participă la asigurarea exactității datelor cuprinse în Registrul Electoral, prin furnizarea de date actualizate. Din Registrul Electoral lipsesc anumite categorii de persoane, respectiv minorii, persoanele puse sub interdicție ori care și-au pierdut drepturile electorale. Însă, coerența și acuratețea datelor privind cetățenii români cu drept de vot este în sarcina AEP.

DEPABD a menționat că potrivit datelor existente în Registrul național de evidență a persoanelor (RNEP), la data de 31 octombrie 2020 figura un număr de 19.024.585 persoane cu vârsta de peste 18 ani (18.247.739 cetățeni cu domiciliul în România și 776.846 cetățeni cu domiciliul în străinătate), la care se adaugă un număr de 13.416 persoane care nu dețin un document de identitate românesc. Totodată, DEPABD precizează că datele cuprinse în RNEP *sunt într-o dinamică permanentă*, fiind actualizate în mod continuu, pe baza documentelor prezentate de persoanele interesate sau de autorități, conform atribuțiilor legale.

De asemenea, **Institutul Național de Statistică** INS ne-a transmis și datele statistice privind **populația școlară pentru anul 2019**, disponibile la nivelul instituției, cuprinzând informații referitoare la: populația școlară pe niveluri de educație, vârste școlare și sexe; copii și elevi înscriși în învățământul preuniversitar pe niveluri de educație, limbi de predare, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe; elevii înscriși în învățământul preuniversitar, după studiul limbilor moderne; elevii înscriși în învățământul profesional, postliceal și de maiștri, pe tipuri de școli și profiluri de pregătire; studenți și cursanți înscriși în învățământul universitar, pe grupe de specializări.

Astfel, din cuprinsul datelor comunicate, putem reține că **raportat la anul școlar/universitar anterior, diminuări ale populației școlare s-au înregistrat în învățământul primar și gimnazial (-24,3 mii elevi, respectiv -1,4%), în învățământul liceal (-8,0 mii elevi, respectiv -1,2%) și în învățământul superior (-5,1 mii elevi, respectiv -1,0%), iar creșteri au fost în învățământul preșcolar (4,3 mii copii, respectiv 0,8%), în învățământul antepreșcolar (1,1 mii copii, respectiv 5,4%), în învățământul postliceal și de maiștri (0,5 mii elevi, respectiv 0,5%) și în învățământul profesional (0,2 mii elevi, respectiv 0,3%).** Din totalul populației școlare, 72,0% au studiat în mediul

urban și 50,0% erau de sex masculin, iar majoritatea (96,2%) copiilor, elevilor și studenților au urmat cursurile cu frecvență.

Distribuția populației școlare pe niveluri educaționale se prezintă astfel: învățământul antepreșcolar (0,6%), învățământul preșcolar (14,8%), învățământul primar și gimnazial (46,6%), învățământul liceal (17,8%), învățământul profesional (2,6%), învățământul postliceal și de maiștri (2,6%), învățământul superior (15,0%).

Concluzionând, din răspunsurile comunicate de instituțiile vizate, rezultă că datele statistice deținute de acestea *corespund specificului activității desfășurate*, context în care cifrele ce reprezintă, spre exemplu, populația României după domiciliu, nu pot coincide cu cele reprezentând numărul cetățenilor cu drept de vot, înscriși în Registrul electoral la o anumită dată, sau cu cele reprezentând o estimare a populației, efectuată pe baza unei *metodologii proprii*, de o organizație internațională.

Față de cele menționate și având în vedere că, potrivit Hotărârii nr. 1 din 4 noiembrie 2020 a Comisiei centrale pentru recensământul populației și locuințelor din România în anul 2021, calendarul de pregătire și efectuare a recensământului populației și locuințelor în anul 2021 a fost revizuit, termenele inițiale fiind decalate, iar etapele principale ale recensământului propriu-zis au fost programate începând cu luna ianuarie 2022, s-a apreciat că la acest moment, nu se impune efectuarea altor demersuri, subiectul privind desfășurarea recensământului populației rămânând în atenția instituției Avocatul Poporului.

București, 7 iunie 2021